

Joan Bosch i Ballbona (Malgrat de Mar, 1960) és llicenciat i doctorat a la Universitat de Barcelona i professor titular d'universitat (Universitat de Girona, Facultat de Lletres) amb acreditació de catedràtic de l'agència estatal (ANECA) des de l'any 2021. És docent d'història de l'art, especialitzat en els períodes del Renaixement i del Barroc a Catalunya. Ha estat cap del Departament (2009-2013), vicedegà de la Facultat (2002-2005), coordinador dels estudis d'història de l'art (1996-2000) i coordinador del màster en patrimoni cultural i natural. Des del 2013 fins al 2022 va ser director tècnic de l'Institut Català de Recerca en Patrimoni Cultural (ICRPC-CERCA). Va ser guardonat amb el Premi Extraordinari de Doctorat per la Universitat de Barcelona (1994) i també amb el Premi de Recerca Antoni Pedrol Rius (1995). Ha estat membre de la Comissió de Llengües i Humanitats de l'ANECA entre 2007 i 2017. És avaluador per AQU, ANEP i ANECA i va ser membre de la Comissió de Patrimoni de la Delegació de Girona i de la Junta de Qualificació, Avaluació i Exportació de Béns del Patrimoni Cultural de la Generalitat de Catalunya. Ha participat en vint-i-un projectes R+D+I en convocatòries competitives, de cinc dels quals ha estat IP. Ha estat professor visitant de llarg termini a les universitats italianes de Sàsser i Càller i ha efectuat estades de recerca a Roma, Nàpols i Londres. Ha participat en nombrosos congressos nacionals i internacionals, d'alguns dels quals ha estat l'organitzador.

És autor d'aproximadament 150 publicacions. Els eixos principals de la seva recerca són els següents:

— L'art dels segles XVI i XVII produït a Catalunya, amb l'estudi crític i la redescoberta d'alguns dels autors i obres més significatius d'aquest panorama històric, la majoria

relacionats amb l'art del retaule. En aquesta línia ha publicat llibres sobre Agustí Pujol (2009), els retaules del Bages durant el segle XVII (1990), el retaule major de Santa Maria d'Arenys de Mar (2004) i el del Priorat de Sant Pere de Reus (amb Joaquim Garriga, 1997).

— La reconstrucció de la cultura artística dels tallers artístics del Principat, sobre la qual ha ofert resultats importants, alguns en publicacions internacionals: «La culture artistique au service de l'art de dévotion: exemples en Catalogne à l'époque moderne», Rennes, 2009; «El impacto d'Albrecht Dürer y de la estampa internacional en Cerdeña», Càller, 2013, o més recentment: «Sobre cultura artística d'estampa a Catalunya a les acaballes del cicle barroc» (*Locus Amoenus*, 2021).

— Finalment, des del 2008 treballa en una tercera exploració, la col·lecció dels Marquesos de Villafranca, virreis de Nàpols, Sicília i Catalunya en temps de Felip II i Felip III, sobre la qual ha presentat ponències en congressos internacionals i ha publicat articles de rellevància acadèmica.

Ha comissariat sis exposicions. Recentment, l'exposició «Falsos veraders. L'art de l'engany», que va comissariar amb el professor Francesc Miralpeix el 2020 al Museu d'Art de Girona, i que ha rebut el premi a la millor exposició temporal de l'any de l'Associació Catalana de Museòlegs. Per si sola, la seva trajectòria acadèmica avala amb escreix la seva candidatura a l'IEC, però, a més, convé ressaltar el seu compromís inequívoc amb la defensa de la cultura i la llengua catalanes.

Marià CARBONELL I BUADES

Enric Gallén i Miret (Barcelona, 1951). La seva activitat acadèmica es divideix en dues etapes diferenciades. Entre 1976 i 1993, va estar vinculat al Departament de Filologia Catalana de la Universitat de Barcelona, s'hi va llicenciar (1975) i doctorar (1983), i va obtenir-hi una plaça de professor titular el 1986. Paral·lelament, va ser alumne dels últims seminaris de literatura catalana que el doctor Joaquim Molas va impartir als Estudis Universitaris Catalans de l'Institut d'Estudis Catalans (1969-1972) al Palau Dalmau del carrer de Montcada. Després de la mort, el 1981, d'Antoni Comas, el doctor Joaquim Molas va accedir a la càtedra vacant de la Universitat de Barcelona. Dirigint per ell, va enllestir la tesi doctoral sobre *El teatre a la ciutat de Barcelona durant el règim franquista, 1939-1954* (1983), que va obtenir el Premi Jaume Massó i Torrents 1985 de l'Institut d'Estudis Catalans (1985). Va participar en la *Història de la literatura catalana* (1986-1988), dirigida per Joaquim Molas, com a especialista en teatre contemporani (vol. 8, 9, 10 i 11), i posteriorment ho va fer també en l'obra homònima dirigida (vol. 6 i 7, 2021 i 2022) pels doctors Jordi Castellanos i Jordi Marrugat.

En relació amb el teatre català, ha editat i estudiat autors com Àngel Guimerà, Josep Pin i Soler, Josep M. de Sagarra, Salvador Espriu, Joan Brossa, Josep M. Benet i Jornet, Rodolf Sirera, Alexandre Ballester, Sergi Belbel, Jordi Galceran, Carles Batlle o Josep M. Miró. Ha coordinat el llibre *Romea, 125 anys* (1989) i el guió del documental *Romea, 150 anys* (2013). Ha editat les *Memòries teatrals* (2001) de Narcís Oller, i amb Dan Nosell, professor de la Universitat d'Uppsala, *Guimerà i el Premi Nobel: Història d'una candidatura* (2012). Amb Margarida Casaberta, Francesc Foguet i Miquel M. Gibert, van publicar *El debat teatral a Catalunya: Del Modernisme a la Guerra Civil* (2011).

En la segona etapa, el curs 1993-1994 s'incorpora, mitjançant un concurs d'accés, a la Facultat de Traducció i Interpretació de la Universitat Pompeu Fabra. Després de guanyar la càtedra de Literatura Catalana i Història de les Traduccions (1997), i sense abandonar la investigació sobre la literatura catalana i concretament el teatre contemporani, va promoure les línies de recerca que relacionen la literatura catalana amb la comparada i els estudis de tra-

ducció i recepció cap a la nostra cultura. Amb la creació del grup TRILCAT (Grup d'estudi de traducció, recepció i literatura catalana, <<http://trilcat.upf.edu/>>), es porta a terme una àmplia activitat acadèmica amb l'organització de simposis propis, la creació de bases de dades de traducció en relació amb la literatura catalana i la publicació de l'Anuari TRILCAT, <<http://trilcat.upf.edu/anuari/>>, una revista electrònica d'accés obert. Amb la Càtedra Màrius Torres de la Universitat de Lleida, que dirigeix el doctor Joan Ramon Veny, i Editorial Barcino, hem endegat la col·lecció «Biblioteca Històrica de la Traducció Catalana», <<https://www.editorialbarcino.cat/colleccio/biblioteca-historica-de-la-traduccion-catalana/>>.

Entre 2000 i 2017, Gallén ha estat investigador principal de diversos projectes de recerca I + D i coordinador del Grup de Recerca Consolidat TRILCAT. En el pla individual, ha portat a terme treballs de recerca de traducció i recepció teatrals en la cultura catalana sobre el teatre nord-americà (O'Neill, Wilder), francès (Lenormand, Cocteau, Juvet, Beckett, teatre de boulevard), anglès (Shaw, Wesker, Jellicoe), hongarès (Molnár, Fodor), italià (De Filippo, Fo) o escandinau (Ibsen). Una altra via de recerca la constitueix l'estudi comparatista entre la literatura catalana i l'espanyola, sobre l'estudi del bilingüisme i la diglòssia en el teatre modern i contemporani.

Paral·lelament, ha dut a terme també activitats professionals relacionades amb la nostra cultura de distint ordre i significació. En seleccionem algunes:

1. Assessor literari del Cicle de Teatre Clàssic Català (1992) del Centre Dramàtic de la Generalitat de Catalunya, dirigit per Domènec Reixach i coordinat per Josep M. Benet i Jornet.

2. Membre de la Societat Verdaguer (1995).

3. Coordinació dels llibres *Josep M. de Sagarra, home de teatre* (1994) i *Guimerà 1845-1995* (1995), guardonats amb el Premi de la Crítica Teatral de Barcelona (1995).

4. Coordinació, amb Carles Batlle, del curs «La representació teatral» (2000) per als estudis d'humanitats de la UOC.

5. Membre del Consell d'Assessorament Artístic del TNC (1998-2005), que dirigia Domènec Reixach, i responsable, amb Carles Batlle, del Consell de Publicacions.

6. Publicació del llibre *Teatre Goya 1916-2008* (2008), encàrrec del grup FOCUS.

7. Amb la professora Neus Oliveras, responsables del guió museològic del Museu Àngel Guimerà del Vendrell, que es va inaugurar el 2015.

A banda de la participació en jurats i comissions diverses, amb la voluntat que els llibres de creació i els estudis locals o estrangers sobre teatre tinguin acollida a la premsa, ha fet crítica teatral a *Diari de Barcelona* (1988-1990), *Escena* (1988-1994), *El País* (1988-1993), *El Periódico de Catalunya* (1998-2002), *Benzina* (2006-2008) i *Presència* (2010-2012). També a *Serra d'Or*, *Núvol* i *Entreacte*.

Ramon PINYOL I TORRENTS

Joaquim Tremoleda i Trilla (Lladó, Alt Empordà, 1962) es va llicenciar en arqueologia i història antiga a la Universitat Autònoma de Barcelona el 1985 i va obtenir el doctorat per la Universitat de Girona el 1996, amb la tesi titulada *Ceràmiques romanes de producció local al NE de Catalunya: època augustal i altimperial*, sota la direcció de Josep Maria Nolla. Actualment treballa com a conservador-arqueòleg del Museu d'Arqueologia de Catalunya - Empúries.

És un arqueòleg especialitzat en la cultura romana, però bé que el seu esperit inquiet i la seva extraordinària capacitat de treball l'han dut a ser també un bon especialista del món grec, i també d'antiguitat tardana i medieval, així com a fer incursions en estudis de neolític. Treballa, doncs, amb una visió temporal llarga, tant en l'àmbit rural com en l'urbà. Entre llibres i articles en revistes especialitzades, és autor o coautor d'entorn de 480 publicacions. És, doncs, un dels autors més fructífers que tenim a Catalunya en el camp de l'arqueologia. S'ha centrat especialment en la recerca de la romanització del nord-est català i d'Empúries, i per tant també del període grec i romà. La seva tesi es va publicar el 2000 a Oxford, dins la col·lecció «British Archaeological Reports, International Series».

Amb la bona base del coneixement de la ceràmica, es va dedicar posteriorment, amb gran èxit, a l'estudi de les àm-

fores vinàries, les terrisseries que les obraven i els centres productors de vi. De fet, és un dels principals investigadors sobre el tema, que ha posat en solfa el coneixement de la producció de vi romà a les comarques de Girona, i per extensió també ha contribuït al de l'àmbit general català. Els seus estudis sobre els segells de les àmfores són molt remarcables, amb conclusions força rellevants sobre els lligams que unien comerciants de Narbona, del nord d'Itàlia i de les costes gironines. Però també, de forma pionera, ha fet estudis dels segells sobre *dolia*, grans tenalles o contenidors fixos per a vi.

Una altra dedicació important ha estat l'excavació de vil·les romanes. Amb Pere Castanyer va excavar íntegrament la villa de Vilauba, al Pla de l'Estany. Hi han aplicat un seguit d'anàlitzes, n'han estudiat la flora i la fauna, l'economia, l'arquitectura i el funcionament, i l'han publicat detalladament. També l'han museïtzat, de manera que avui és un referent de les vil·les romanes catalanes d'interior visitables. Havent acabat aquest projecte, també amb Pere Castanyer, van excavar la terrisseria de l'Ermedàs (Cornellà del Terri). I un cop ben estudiat aquest jaciment, s'han centrat en la recerca de la villa romana de Can Ring, a Besalú. El món rural romà del nord-est ha estat, doncs, un dels seus capteniments fonamentals, com es pot comprovar en la recent organització del Congrés In-